

Total Pages – 3

M.A. RNLKWC-/SANS/SAN-304/23

2023

SANSKRIT

M.A. Third Semester End Examination - 2023

PAPER - SAN-304

CBCS

Full Marks : 40

Time : 2 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their own
words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

सर्वेषां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम्।

A. यथाकामं प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम्। 2×4=8

1. अभिज्ञानशकुन्तलम् इति नाटकस्य रचयिता कः? अस्मिन् नाटके कति अङ्काः सन्ति?
2. अभिज्ञानशकुन्तलम् इति नाटके नायकः नायिका च कौ?

(Turn Over)

(2)

3. अभिज्ञानशकुन्तलम् इति नाटकस्य महर्षिः कः? तस्यः आश्रमः कुत्रासीत्?
4. अपराजिता इति कथाग्रन्थः कया लिखितः? तस्याः अन्याः कथाः काः?
5. विजयायाः पिता तस्याः विवाहे यौतुकरूपेण किं किं दत्तवान्?
6. कः लक्ष्मणपालः? सः किमर्थं पञ्चाधिकषष्ठीवर्षीयो दृश्यते?

B. यथेच्छं द्वौ व्याख्यात ।

4×2=8

1. न खलु न खलु बाणः सन्निपात्योऽयमस्मिन्
मृदुनि मृगशरीरे तुलशाविवग्निः।
क्व बत हरिणिकाणां जीवितं चातलोलं
क्व च निशितनिपाता वज्रसाराः शरास्ते॥
2. चित्रे निवेश्य परिकल्पितत्वयोगा
रूपोञ्जयेन मनसा विधिना कृता नु।
स्त्रीरत्नसृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे
धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य वपुश्च तस्याः॥
3. आपरितोषाद् विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम्।
बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः॥

M.A. RNLKWC(A)-SANS/SAN-304/SEM-III/23

(Continued)

(3)

C. यथेच्छं द्वौ उत्तरत ।

4×2=

1. 'पुत्रि। तव पितुर्निर्णय एव मम निर्णयः'— का कामुदिश्य उक्तवती? किमर्थं तस्या एतादृशः मनोभाव आसीत्?
2. "परन्तु इत्थं सखीगृहगमनस्वातन्त्र्यं नानुमन्ये" – कः किमर्थं सखीगृहगमनस्वातन्त्र्यं न अनुमन्यते?
3. श्वशुरालये विजयायाः अवस्था कीदृशी आसीत्?

D. यथानिर्देशम् उत्तरत ।

8×2=16

1. अभिज्ञानशकुन्तलनाटके शकुन्तलायाः पतिगृहयात्रां वर्णयत।

अथवा,

अभिज्ञानशकुन्तलनाटकस्य चतुर्थाङ्कस्य तात्पर्यम् आलोचयत।

2. अपराजिता इति कथायां नारीणां या सामाजिकी स्थितिः कविता स्फुटीकृता सा वैशद्येन आलोच्यताम्।

अथवा,

अपराजिता इति कथायां लाल्याः चरित्रम् वर्णयत।

M.A. RNLKWC(A)-SANS/SAN-304/SEM-III/23